

12 SROI-analyser

**Karriär-Kraft
Nästa Steg**

Origo Resurs Lund

**Socialt företagande
för ökad välfärd**

**Stockholms
Stadsmission**

**Arbetskooperativet
Rondellen**

SRK:s anhörigstöd

Arbetskooperativet KOS

**Värmestugan i
Östersund**

Bönorna i Handen

**SOUL:s fördjupnings-
kurs i SROI**

Hela Människan Nässjö

**Klassmorfarföreningen
i Storgöteborg**

Social Return on Investment

Sedan lång tid har de allra flesta verksamheter mätts och utvärderats primärt utifrån ett finansiellt perspektiv. Resurser till och inom verksamheterna har dessutom fördelats på samma grund. SROI (Social Return on Investment) har en bredare ansats genom sitt fokus på de effekter och värden verksamheter skapar socialt, miljömässigt och ekonomiskt.

Utifrån det kan ett SROI-värde beräknas som talar om hur mycket varje investerad krona i en verksamhet skapar i totalt värde.

Exempelvis innebär ett SROI-värde på 3:1 att varje investerad krona skapar värden motsvarande tre kronor. Men kom ihåg att varje SROI-analys har unika utgångspunkter och att jämförbarheten mellan olika SROI-värden därmed är mycket begränsad. En hel SROI-analys genomförs i sex steg och utifrån sju principer. Dessa kan du läsa mer om på www.sroi.se.

I den här foldern hittar du korta presentationer av de tolv SROI-analyser som färdigställts som en del av SOUL-projektet. De har alla arbetats fram genom en fördjupningskurs i SROI. Den största positiva nyttan av den senare är att deltagarna fått en kraftigt ökad trygghet i genomförandet av en SROI-analys.

Dessutom anser många av dem att kursen bidragit till ett ökat kontaktnät, och några har utvecklats som individer genom viktiga insikter.

Genom att deltagarna satt fokus på effekterna i den analyserade verksamheten har de dessutom fått ny värdefull verksamhetsinformation och en större förståelse för processerna. Det har i sin tur lett till positiva effekter för de aktuella organisationerna. Bland annat har analyserna bidragit till effektivare interna processer, exempelvis upptäckten och åtgärdandet av brister samt skapandet av nya arbetsprocesser. Det har dessutom visat sig att intervjuer med personer i organisationerna lett till att de senare börjat reflektera kring sin egen utveckling på ett helt annat sätt än tidigare. Långsiktigt kommer det sannolikt leda till att värdeskapandet både för de själva och organisationen ökar.

SROI handlar om att kartlägga och förstå effekter och värdeskapande. Informationen som skapas genom en SROI-analys utgör därför ett ypperligt beslutsunderlag för att stärka värdeskapandet ytterligare. En SROI-analys ger bland annat svar på vilka delar av verksamheten som skapar mer värde än andra, vad det potentiella värdeskapandet blir i olika beslutsalternativ, samt vilka viktiga aktörer som bidrar i värdeskapandet. SROI som styrverktyg bidrar alltså till att organisationen fattar värdeskapande beslut. Men faktum är att användningen av SROI i sig också leder till ökat värdeskapande.

En av deltagarna i den nämnda fördjupningskursen lyfter exempelvis fram att SROI-arbetet totalt sett har påverkat det egna humöret och arbetsglädjen positivt, vilket även har smittat av sig till andra kollegor. Nyttan med SROI är alltså betydanden ur många perspektiv!

$$\text{SROI} = \frac{\text{Värdet av påverkan}}{\text{Värdet av insatsen}}$$

SROI-formeln.

SROI-analys av Karriär-Kraft Nästa Steg

*Värdet av en LSS-verksamhet som omvandlar bidragstagare till samhällsresurser **

Av: Karina Skoglund och Annika Wessbro,
Karriär-Kraft Service ekonomisk förening.

Analysobjekt: Karriär-Kraft Nästa Steg som vänder sig till personer med rätt till daglig verksamhet enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). De erbjuder utbildning, arbetsträning och praktik för att deltagarna ska kunna ta sig vidare i livet/karriären.

Värdeskapande: Analysen ger ett SROI-värde på 5:1. Det totala värdeskapande är fördelat på följande intressenter: deltagarna (61%), anhöriga (22%), lokala arbetsgivare (13%) och kommunstadsdelarna (4%). Värdet för deltagarna uppstår genom följande fyra effekter: ökad delaktighet i samhället, ökat självförtroende, ökad självkänsla och ökad egenmakt.

SROI-analys av Uggletorpet

*Ett samarbete mellan det sociala företaget Origo Resurs och Svenska kyrkans diakoncentral **

Av: Linus Älverbrandt, Origo Resurs Lund.

Analysobjekt: Verksamheten inom Origo Resurs Lund med fokus på värdeskapandet för medarbetarna. Organisationen erbjuder en för individen anpassad miljö där hon eller han utgår ifrån sina färdigheter, och praktiskt får möjlighet att arbeta sig tillbaka till såväl livet som arbetslivet.

Värdeskapande: Analysen ger ett SROI-värde på 6:1. Det totala värdet är fördelat enligt följande på medarbetareffekterna: ökat existentiellt välbefinnande (70%), ökat socialt välbefinnande (14%), ökad anställningsbarhet (9%), ökat psykiskt välbefinnande (4%) och ökat fysiskt välbefinnande (3%).

”En ovärderlig förändring”

*En SROI-analys av en förändringsprocess som en konsekvens av deltagande i en grupprocess i projektet Socialt företagande för ökad välfärd **

Av: Sandra Widheimer och Anders Saldner,
Companion Jönköpings län.

Analysobjekt: En grupprocess med gemensamma mål och starka drag av medinflytande och engagemang inom projektet Socialt företagande för ökad välfärd.

Värdeskapande: Analysen fokuserar värdet för en enskild individ, och ger ett SROI-värde på 8,8:1. De effekter som skapas är förbättrad hälsa (65% av värdet) och förbättrade sociala relationer (35% av värdet).

SROI-analys av Klaragården-Länken

*En ombudsverksamhet för kvinnor i utsatthet **

Av: Vera Olofsson, Janna Hellerup Ulvselius och Gill Edin, Stockholms Stadsmission.

Analysobjekt: Klaragårdens verksamhet Länken som genom ombudsverksamhet och aktivitetsgrupper arbetar med att tillgodose utsatta kvinnors grundläggande rättigheter.

Värdeskapande: Analysen ger ett SROI-värde på 4,6:1. Det totala värdeskapandet är fördelat på följande intressenter: deltagare som lever i missbruk (71%), deltagare som lever utan missbruk (27%), ombud (<1%), Pelarbacken (<1%) och Enheten för hemlösa (<1%). Effekterna för deltagarna (båda grupperna) är förbättrat boende, ökad fysisk hälsa, ökad psykisk hälsa, förbättrad ekonomisk situation och större socialt nätverk.

Anställning i Arbetskooperativet Rondellen

*En utvärderande SROI-analys **

Av: Kjell Eriksson, Coompanion Östergötlands län, och Maja Beckman, Bona folkhögskola.

Analysobjekt: En anställning i det arbetsintegrerande sociala företaget Rondellen Ekonomisk förening. Arbetet består bland annat av trädgårds- och parkarbete, mindre snickeri och byggnation, systudio samt legotillverkning.

Värdeskapande: Analysen fokuserar värdet för fem anställda och ger ett SROI-värde på 4,5:1. Det totala värdeskapandet är fördelat enligt följande på effekterna: mer tillfredsställande arbetsituation (34%), bättre ekonomi (32%), förbättrade privata relationer (21%), bättre hälsa (6%), bättre självkänsla (5%) och en mer aktiv fritid (2%).

Svenska Röda Korsets anhörigstöd i Danderyd *

Av: Marie Barck, Marie Kristina Barck, Christer Käck och Charlotte Pagré, Svenska Röda Korset.

Analysobjekt: Svenska Röda Korsets anhörigstöd som stöttar personer som vårdar en sjuk anhörig i hemmet.

Värdeskapande: Analysen ger ett SROI-värde på 8:1. Värdeskapandet är fördelat på fem intressenter: anhörigvårdare (45%), kommunen (43%), anhörig/den som vårdas (10%), cirkelledare/frivillig (2%) och Svenska Röda Korset (<1%). Effekterna för anhörigvårdarna är ökad livskvalitet och ökad egenmakt, och för de som vårdas bland annat ökat välmående.

** Rapporten är granskad av Svenska SROI-nätverket och har fått kvalitetsstämpeln "Svensk SROI-kvalité (Nivå 1)".*

SROI-analys av Kooperativet KOS 2011*

Av: Kerstin Eriksson, Famna, och Annica Falk,
SKOOPI.

Analysobjekt: Arbetsträningen hos det sociala arbetskooperativet KOS innefattande arbete inom glasverkstaden, kopieringsverksamheten och caféet. Verksamheten är för personer som har kontakt med socialpsykiatri.

Värdeskapande: Analysen ger ett SROI-värde på 1,9:1. Primärt fokuseras effekter för medarbetare (28% av värdet) och handledare (2% av värdet), men via ett socioekonomiskt bokslut även effekter för samhället i stort (70% av värdet). Effekterna för medarbetarna är förbättrad psykisk hälsa, inflytande i arbetslivet och förbättrad fritid.

Utvärderande SROI-analys av värmestugan i Östersunds kommun*

Av: Anna Frestadius, Jessica Ottosson och Pelle Persson,
Coompanion Jämtlands Län.

Analysobjekt: Värmestugan i Östersund som är en mötesplats huvudsakligen riktad till missbrukare och hemlösa där besökarna bland annat har tillgång till dusch och toalett, tvätt/byte av kläder, servering, telefon och tv.

Värdeskapande: Analysen ger ett SROI-värde på 1,03:1. Det totala värdeskapandet är fördelat över följande intressenter: kommunen (62%), anställda (26%), besökare (12%), Svenska kyrkan (0%), Svenska Röda Korset (0%), samt Östersunds Kristna Samfund (0%). Effekterna för de anställda är meningsfull sysselsättning, och för besökarna social gemenskap och acceptans.

SROI-analys: Vilka effekter har uppstått av insatserna för kvinnorna i Bönorna Handen?*

Av: Karina Johansson, Ekonomiska föreningen Tanke och Handling,
och Britt Lindmark, Stockholms läns Bildningsförbund.

Analysobjekt: Processen under vilken det sociala företaget Bönorna i Handen skapats och drivits. Verksamheten utgörs av ett pasta- och salladscafé samt försäljning av platser för arbetsträning och rehabilitering.

Värdeskapande: Analysen ger ett SROI-värde på 1,06:1 utifrån sitt fokus på värdeskapandet för de tre kvinnorna som driver företaget. Värdet är fördelat på följande effekter: ökad psykisk hälsa (38%), ökad disponibel inkomst (33%), ökad arbetslivserfarenhet (23%), ökade sociala relationer (4%) och ökad fysisk hälsa (2%).

SROI-analys av SOUL:s fördjupningskurs i SROI*

Av: Erik Nilsson, Ekonomisk Förening SERUS

Analysobjekt: SOUL:s fördjupningskurs i SROI.

Värdeskapande: Analysen ger ett SROI-värde på 1:1. Det totala värdeskapandet är fördelat på följande intressenter: kursdeltagarna (88%) och deras organisationer (6%), kursledaren (3%), koordinatörer/projektledare i SOUL (2%), hotell- och restaurangbranschen (1%), transportbranschen (<1%) och miljön (<0%).

En utvärderande SROI-analys om mervärdet i livskvalitet och välmående

Av: Kenneth Andersson, Bo Ireståhl och Börje Carlsson, Hela Människan Nässjö.

Analysobjekt: Hela Människan Nässjö som är ett socialt företag med målsättningen att ge människor i ett missbruk eller som står utanför arbetsmarknaden ett större välmående och en bättre livskvalitet.

Värdeskapande: Analysen ger ett SROI-värde på 3,2:1. Det totala värdeskapandet är fördelat på följande intressenter: kunder i Second Hand-butiken (40%), café-gäster (24%), anställda (16%), kommun och landsting (15%), personer i FAS 3 (3%), familjemedlemmar till de anställda (1%), volontärer (<1%), personer i frivården (<1%), praktikanter från Arbetsförmedlingen (<1%) och praktikanter från gymnasiet (<1%).

Klassmorfar

En extra bra vuxenresurs i skolan

Av: Barbro Westergren och Gero Stoltze, Klassmorfarföreningen för barnen i Storgöteborg.

Analysobjekt: Klassmorfarverksamheten i Storgöteborg som är basen för att engagerade, livserfarna vuxna i området blir stöd och bra förebilder för barn i grundskolan och i gymnasiet.

Värdeskapande: Analysen ger ett SROI-värde på 4,3:1. Värdeskapandet är fördelat på följande intressenter: klassmorfar/klassmormor (52%), skolorna (44%), Klassmorfarföreningen (4%) och Arbetsförmedlingen (<1%). Effekten för klassmorfar/-mormor är ökad anställningsbarhet, och för skolorna en lugnare skolmiljö, förbättrade elevkunskaper samt friställande av lärarresurser.

* Rapporten är granskad av Svenska SROI-nätverket och har fått kvalitetsstämpeln "Svensk SROI-kvalité (Nivå 1)".

SOUL är ett socialfondsprojekt som pågått mellan 2009-2011 och syftar till att kompetensutveckla anställda i den sociala ekonomins organisationer genom lärande och utveckling. Som en del av det arbetet har närmare 200 personer utbildats i konceptet SROI (Social Return on Investment). En SROI-analys handlar om att förstå effekter och värdeskapande ur ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt perspektiv, och som en del av SOUL har tolv SROI-analyser genomförts. Dessa presenteras kortfattat i denna skrift, och på www.sroi.se/exempel finns de flesta av dem att ladda ner i sin helhet.

Ingrid Landin
Projektledare SOUL
Januari 2012

PROJEKTÄGARE FÖR SOUL ÄR KFO SERVICE AB.